

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Hany Pipkové v právní věci **žalobce V. n., s. r. o.** zastoupeného advokátkou Mgr. Monikou Wetzlerovou se sídlem Bedřicha Smetany 2, Plzeň, proti **žalovanému Finančnímu ředitelství v Brně se sídlem nám. Svobody 4, Brno**, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2003 čj. 30 Ca 378/2000 - 31,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas kasační stížnost proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 2. 2003 čj. 30 Ca 378/2000 - 31, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 29. 5. 2000 čj. 1158/FŘ/140, a rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Kasační stížnost je podána z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Důvody kasační stížnosti jsou uvedeny takto:

1. Způsob, jakým žalovaný ověřil nulitu platebního výměru na penále č. 7, byl v rozporu s § 32 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“) a aplikované ustanovení daňového řádu je v rozporu se zásadami spravedlivého

procesu. Podmínky pro neplatnost rozhodnutí splněny nebyly. Příjemce platebního výměru byl dostatečně přesně označen svou obchodní firmou (tehdy obchodním jménem) a identifikačním číslem. Pokud v platebním výměru bylo uvedeno předchozí sídlo příjemce rozhodnutí, nemohlo to způsobit neplatnost platebního výměru a nelze tedy vycházet z fikce, že platební výměr nebyl nikdy vydán. Proti původnímu platebnímu výměru podal žalobce řádné odvolání a platební výměr byl zrušen teprve po podání tohoto odvolání. Pokud zákon umožňuje správnímu orgánu, aby svá chybná rozhodnutí zrušil po podání opravného prostředku mimo rámec opravného řízení, poškozují toto ustanovení práva účastníka řízení, který podal oprávněný opravný prostředek, a je tedy v rozporu se zásadami spravedlivého procesu.

2. Podle názoru žalobce i ve správním řízení musí platit zásada, že není možno rozhodnout o již pravomocně rozhodnuté věci. Žalobce zastává názor, že rozhodnutí o zrušení původního platebního výměru bylo konečným rozhodnutím ve věci a nebylo možno vydávat rozhodnutí nové.
3. Žalobcovu prodlení s úhradou odvodu za trvalé odnětí zemědělské půdy bylo způsobeno liknavostí správních úřadů, jmenovitě Okresního úřadu ve Vyškově. Jestliže rozhodnutí o povinnosti uhradit odvod nabylo právní moci dne 31. 3. 1999 a Okresní úřad ve Vyškově tuto skutečnost sdělil žalobci až dne 29. 4. 1999, pochybení nebylo na straně žalobce, protože odvod poté do 15 dnů uhradil. Tím prokázal, že neměl v úmyslu jakkoli se této povinnosti vyhýbat. Soud neměl striktně vycházet pouze z textu zákona, ale měl zvážit i smysl a účel uvedeného ustanovení. Tento účel žalobce nepochybně naplnil.

Žalobce se domáhá, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil Krajskému soudu v Brně k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí.

K prvnímu důvodu kasační stížnosti argumentoval především odůvodněním nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 8/98. Rozhodnutím o ověření neplatnosti rozhodnutí, vydaným podle § 32 odst. 7 daňového řádu, nejsou v žádném případě odstraňovány věcné nedostatky neplatného rozhodnutí, k tomu slouží opravné prostředky. Pouze se prohlašuje neplatnost (nulita) rozhodnutí z důvodu absence některé z jeho základních náležitostí. Ověřením neplatnosti se vytvářejí podmínky pro vydání nového rozhodnutí ve věci. Z hlediska zachování práv účastníka a zásad spravedlivého procesu je podstatné, že proti novému rozhodnutí ve věci zajišťuje zákon vždy plnou procesní ochranu včetně soudního přezkumu ve správním soudnictví.

K druhému důvodu kasační stížnosti žalovaný uvedl, že rozhodnutí o ověření neplatnosti rozhodnutí není a v žádném případě nebylo meritorním rozhodnutím. Ověřením neplatnosti naopak vznikly podmínky pro vydání nového rozhodnutí ve věci.

Ke třetímu důvodu kasační stížnosti žalovaný uvedl, že splatnost odvodu byla jasně určena ust. § 12 odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb. ve znění účinném v té době. Zákon ostatně ani neukládal správnímu orgánu povinnost, aby žalobce vyrozumíval o právní moci rozhodnutí. Lhůta splatnosti je zákonem stanovena objektivně.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 5. 2000 čj. 1158/FŘ/140 bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního úřadu ve Vyškově ze dne 17. 1. 2000, platebnímu výměru na penále č. 1 na částku 46 726 Kč, čj. 2136/00/960/2000, za neoprávněné zadržování prostředků státního rozpočtu ve výši 3 337 560 Kč po dobu 28 dnů. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že žalobci byl stanoven odvod za trvalé odnětí zemědělské půdy ve výši

3 337 560 Kč, který byl splatný do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odvodu, tedy do 15. 4. 1999. Žalobce však odvod zaplatil až dne 13. 5. 1999, tedy se zpožděním 28 dnů. Proto bylo žalobci předepsáno penále ve výši 46 726 Kč.

Finanční úřad ve Vyškově vydal dne 26. 8. 1999 pod čj. 390116/99/341960/2002 rozhodnutí podle ust. § 32 odst. 7 daňového zákona, jímž ověřil neplatnost svého původního rozhodnutí – platebního výměru na penále č. 7. Nepřesně však uvedl, že se toto rozhodnutí ruší.

V žalobě žalobce poukázal na to, že daňové řízení mělo být zastaveno podle § 27 odst. 1 písm. e) daňového řádu, neboť o penále bylo již jednou pravomocně rozhodnuto. Dne 14. 6. 1999 vydal Finanční úřad ve Vyškově platební výměr č. 7 na penále čj. 30299/341/960/2002, kterým žalobci předepsal penále ve stejné výši a ze stejného právního důvodu jako v později vydaném platebním výměru č. 1. K odvolání žalobce byl tento platební výměr zrušen rozhodnutím Finančního úřadu ve Vyškově čj. 39016/99/341960/2002 ze dne 26. 8. 1999. Rozhodnutí, kterým je zrušen platební výměr, nelze považovat za rozhodnutí procesní, ale za rozhodnutí ve věci samé, kterým je rozhodnuto jinak než původním rozhodnutím. Základním znakem spravedlivého procesu je respektování zásady nemožnosti rozhodnout ve věci, ve které již bylo pravomocně rozhodnuto.

Žalobce nesplnil svou povinnost uhradit odvod za trvalé odnětí zemědělské půdy opožděně. Žalobce se o právní moci rozhodnutí dozvěděl až z dopisu Okresního úřadu ve Vyškově ze dne 15. 4. 1999, který mu byl doručen dne 29. 4. 1999. Ve lhůtě 15 dnů od doručení tohoto oznámení platbu provedl. Včasnost platby je třeba posoudit s ohledem na vědomost žalobce o právní moci rozhodnutí o povinnosti uhradit odvod.

Krajský soud v Brně shora uvedeným rozsudkem žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že zastavení řízení podle § 27 odst. 1 písm. e) daňového řádu nepřichází v úvahu, protože původní platební výměr na penále byl pravomocným rozhodnutím podle § 32 odst. 7 daňového řádu ověřen jako nulitní. Nelze přisvědčit názoru, že počátek lhůty splatnosti penále je dán okamžikem, kdy žalobce nabyl vědomost o právní moci rozhodnutí. Podle § 12 odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb. v tehdy platném znění lhůta pro splacení odvodu běží ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odvodu. V dané věci tato lhůta běžela od 31. 3. 1999, nikoli od 29. 4. 1999, jak se domnívá žalobce.

Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.), kasační stížnost posoudil takto:

Nepřihlédl k prvnímu důvodu kasační stížnosti, protože jde o důvod, který žalobce ani neuplatnil v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu. V této žalobě žalobce nenamítal nesprávný postup správce daně při ověření neplatnosti rozhodnutí o penále č. 7, takže jej nemůže tvrdit jako důvod kasační stížnosti.

Pokud jde o druhý důvod kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud považuje shora uvedené rozhodnutí Finančního úřadu ve Vyškově podle svého obsahu za rozhodnutí, jímž se osvědčuje neplatnost rozhodnutí správce daně ve smyslu § 32 odst. 7 daňového řádu. Na takové rozhodnutí se hledí jako na neexistující od počátku a nejsou jím odstraňovány věcné nedostatky neplatného rozhodnutí. Prohlašuje se pouze neplatnost (nulita) takového rozhodnutí pro absenci některé z jeho základních náležitostí. Po nabytí právní moci rozhodnutí, jímž byla osvědčena neplatnost platebního výměru č. 7, vydal správce daně nový platební výměr. Tento postup je v souladu se zákonem, neboť osvědčení neplatnosti rozhodnutí nezakládá překážku věci rozhodnuté.

Pokud jde o třetí důvod kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud odkazuje na § 12 odst. 1 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění platném

v době rozhodování. Podle tohoto ustanovení odvod placený jednorázově je splatný do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o odvodu. V této lhůtě žalobce odvod nezaplatil a proto mu bylo právem vyměřeno penále.

Rozsudek Krajského soudu v Brně byl vydán v souladu se zákonem a kasační stížnost není důvodná. Nejvyšší správní soud ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a proto mu náhrada nákladů nebyla přiznána. Žalovanému podle obsahu spisu nevznikly náklady přesahující jeho běžnou úřední činnost.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. srpna 2004

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu